Udskriftsdato: 23. april 2024

2014/1 LSF 194 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven (Kompetenceændring i relation til sager om humanitær opholdstilladelse m.v.)

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2014-945-0127

Fremsat den 29. april 2015 af justitsministeren (Mette Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Kompetenceændring i relation til sager om humanitær opholdstilladelse m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1021 af 19. september 2014, som ændret ved lov nr. 153 af 18. februar 2015, lov nr. 176 af 24. februar 2015 og lov nr. 271 af 25. marts 2015, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 9 b, stk. 2, 2. pkt.*, ændres »Justitsministeriet« til: »Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet«, og »fra Udlændingestyrelsen eller Flygtningenævnet« udgår.

2. I *§ 9 b* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Helbredsbetinget opholdstilladelse efter stk. 1 er betinget af, at udlændingen lider af en meget alvorlig behandlingskrævende sygdom og ikke kan få den nødvendige behandling herfor i sit hjemland.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I *§ 33, stk. 6, 1. pkt.*, indsættes efter »truffet af Udlændingestyrelsen efter § 53 b, stk. 1«: »eller 3«.

4. *§ 33, stk. 6, 2. pkt.*, ophæves.

5. I *§ 46, stk. 1*, ændres »stk. 2-5« til: »stk. 2-4«.

6. *§ 46, stk. 3* og *7,* ophæves.

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

7. I *§ 52 b, stk. 1, nr. 12,* ændres »§ 7 eller § 8, stk. 1 eller 2« til: »§ 7, § 8, stk. 1 eller 2, eller § 9 b, stk. 1«.

8. I *§ 53, stk. 6*, og *§ 56, stk. 1* og *3, 1. pkt.*, ændres »8-12« til: »8-13«.

9. I *§ 53* indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:

»*Stk. 9.* Sager vedrørende afslag på opholdstilladelse efter § 9 b, afslag på forlængelse af opholdstilladelse og inddragelse af opholdstilladelse, der er givet efter § 9 b, behandles af formanden eller en næstformand alene. En sag efter 1. pkt. kan i helt særlige tilfælde henvises til behandling efter stk. 6.«

Stk. 9-14 bliver herefter stk. 10-15.

10. I *§ 53 a, stk. 1*, indsættes efter »jf. dog § 53 b, stk. 1«: »og 3«.

11. I *§ 53 a, stk. 1*, indsættes efter nr. 3 som nye numre:

»4) Afslag på ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 b.

5) Afslag på ansøgning om forlængelse af opholdstilladelse, der er givet efter § 9 b, og afgørelser om inddragelse af en sådan opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 2, og § 19.

6) Bortfald efter §§ 17, 17 a og 21 b af en opholdstilladelse, der er givet efter § 9 b.«

Nr. 4-6 bliver herefter nr. 7-9.

12. I *§ 53 a, stk. 2, 5. pkt.*, indsættes efter »om afvisning efter reglerne i kapitel 5 b«: », på klager over afgørelser som nævnt i stk. 1, nr. 4-6,«.

13. I *§ 53 a, stk. 2*, indsættes som *6.* og *7. pkt.*:

»Klage over en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 4-6, kan kun tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis ganske særlige grunde taler derfor. Afgørelser efter 6. pkt. træffes af Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil.«

14. I *§ 53 a* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Klage over de afgørelser, der er nævnt i stk. 1, nr. 4-6, skal være indgivet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Flygtningenævnets formand, eller den, formanden bemyndiger dertil, kan i særlige tilfælde beslutte, at en klage skal behandles, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen i 1. pkt.«

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 4-5.

15. I *§ 53 a, stk. 3*, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1-3«.

16. I *§ 53 b* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Udlændingestyrelsen kan bestemme, at afgørelsen i en sag om opholdstilladelse efter § 9 b ikke kan indbringes for Flygtningenævnet, når ansøgningen må anses for åbenbart grundløs.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

17. I *§ 53 b, stk. 3, 1. pkt.*, der bliver stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »fordi Udlændingestyrelsen har truffet bestemmelse herom efter stk. 1«: »eller 3«.

18. I *§ 55, stk. 5*, indsættes efter »eller 5 b«: »samt i sager om opholdstilladelse efter § 9 b«.

19. I *§ 56, stk. 3, 2. pkt.*, indsættes efter »eller 5 b«: »samt sager om opholdstilladelse efter § 9 b«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 2015.

Stk. 2. Verserende sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, der er under behandling i Justitsministeriet på tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. stk. 1, overføres til behandling i Udlændingestyrelsen.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Hovedpunkterne i lovforslaget
2.1. Opfølgning på den humanitære redegørelse
2.1.1 Meddelelse af helbredsbetinget opholdstilladelse
.
2.1.1.1 Gældende ret
.
2.1.1.1. Udlændingelovens § 9 b, stk. 1
1.
2.1.1.1. Praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse
2.
2.1.1.2 Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
.
2.1.1.2. Lovfæstelse af betingelserne for helbredsbetinget opholdstil-
1. ladelse
2.1.1.2. Justering af praksis
2.
2.2. Overførsel af kompetencen til at træffe afgørelse i sager om humanitær opholdstilladelse
2.2.1 Kompetenceændring og indførelse af klageadgang
.
2.2.1.1 Gældende ret
.
2.2.1.2 Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
.
2.2.2 Opsættende virkning med hensyn til udrejsefrist
.
2.2.2.1 Gældende ret
.
2.2.2.2 Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
.
2.2.3 Klagefrist
.
2.2.3.1 Gældende ret
.
2.2.3.2 Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
.
2.2.4 Begrænsning af klageadgang
.
2.2.4.1 Gældende ret
.

2.2.4.2Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
.
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer mv.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen« fra oktober 2011 satte regeringen sig som mål, at reglerne om humanitær opholdstilladelse underlægges en gennemgang, idet særligt meget syge mennesker, som loven er tiltænkt, kan have svært ved at få humanitær opholdstilladelse.

Justitsministeriet har på den baggrund udarbejdet en redegørelse, som gennemgår området for humanitær opholdstilladelse. Redegørelsen blev oversendt til Folketinget den 24. marts 2015 og viser, at praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse i overensstemmelse med lovforarbejderne er meget restriktiv.

Det er regeringens opfattelse, at praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse fortsat skal være meget restriktiv, og at det skal have undtagelsens karakter, at der gives humanitær opholdstilladelse.

Regeringen finder dog anledning til at foreslå visse justeringer af ordningen med humanitær opholdstilladelse.

Afgørelse om humanitær opholdstilladelse træffes i dag af justitsministeren og behandles kun i én instans. Herved adskiller sådanne sager sig fra den almindelige ordning på udlændingeområdet, hvor sager om opholdstilladelse som hovedregel behandles af Udlændingestyrelsen med klageadgang til Flygtningenævnet eller Udlændingenævnet.

Regeringen finder, at sager om humanitært ophold fremover bør behandles i overensstemmelse med den almindelige ordning på udlændingeområdet.

Det foreslås på den baggrund at overføre kompetencen til at træffe afgørelse i sager om humanitær opholdstilladelse til Udlændingestyrelsen med klageadgang til Flygtningenævnet. Herved vil der blive indført et to-instans-princip i denne kategori af sager. Dette vil også styrke ansøgernes retssikkerhed.

Det foreslås i den forbindelse, at afgørelser om humanitært ophold som hidtil træffes på skriftligt grundlag, og at Flygtningenævnets afgørelser herom som altovervejende hovedregel træffes af formanden eller en næstformand, men at sagerne i helt særlige tilfælde kan henvises til skriftlig behandling i nævnet og helt undtagelsesvist til mundtlig behandling.

Det foreslås endvidere, at der i lighed med, hvad der gælder for Udlændingestyrelsens afgørelser om f.eks. familiesammenføring, opholdstilladelse under henvisning til ganske særlige grunde mv., fastsættes en klagefrist på 8 uger.

Det foreslås endelig, at Udlændingestyrelsen får mulighed for at afskære klageadgang til Flygtningenævnet i sager, hvor ansøgningen er åbenbart grundløs.

Afgørelse af, om der kan meddeles humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, beror på et

skøn af, om der foreligger sådanne særlige humanitære hensyn, som kan begrunde opholdstilladelse. Som det fremgår af redegørelsen for området for humanitær opholdstilladelse, indgår navnlig udlændingens helbredsforhold blandt de særlige hensyn, som i praksis kan begrunde opholdstilladelse (såkaldt helbredsbetinget opholdstilladelse). Helbredsbetinget opholdstilladelse er betinget af, at udlændingen lider af en meget alvorlig behandlingskrævende sygdom og ikke kan få den nødvendige behandling herfor i sit hjemland.

Det foreslås i den forbindelse, at betingelserne for at få såkaldt helbredsbetinget opholdstilladelse udtrykkeligt kommer til at fremgå af bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b. Helbredsbetinget opholdstilladelse udgør således i dag kerneområdet for meddelelse af humanitær opholdstilladelse.

Som anført er det regeringens opfattelse, at praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse fortsat skal være meget restriktiv og have undtagelsens karakter.

Regeringen finder dog, at der på grundlag af den humanitære redegørelse er anledning til at justere praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse til særligt sårbare børnefamilier, hvor forældrene som følge af deres helbredstilstand kun meget vanskeligt kan tage vare på børnene. Redegørelsen viser således, at der ikke siden denne praksis blev indført i 2007 ses at være meddelt humanitær opholdstilladelse alene under henvisning hertil.

Det forudsættes således med lovforslaget, at praksis ændres således, at det fremover efter omstændighederne også vil være muligt at give humanitær opholdstilladelse til særligt sårbare børnefamilier, hvor forældrene er syge og kun har meget begrænsede forældremæssige ressourcer, uden at dette nødvendigvis er en direkte følge af helbredstilstanden.

Praksisændringen vil – i overensstemmelse med formålet bag den gældende praksis for børnefamilier – søge at tilgodese de helt særlige hensyn til børn, der vokser op i familier under ustabile forhold og vanskelige livsvilkår og med meget ressourcesvage og syge forældre.

2. Hovedpunkterne i lovforslaget

2.1. Opfølgning på den humanitære redegørelse

2.1.1. Meddelelse af helbredsbetinget opholdstilladelse

2.1.1.1. Gældende ret

2.1.1.1.1. Udlændingelovens § 9 b, stk. 1

Efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, kan der gives opholdstilladelse til udlændinge, hvis »væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen« (humanitær opholdstilladelse).

Bestemmelsen blev oprindelig indsat i udlændingeloven som § 9, stk. 2, nr. 2, ved lov nr. 232 af 6. juni 1985.

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 1984-85, tillæg A, spalte 4091-4092, at det er tilsigtet, at bestemmelsen skal have et anvendelsesområde, som på samme tid både er bredt og snævert. Heri ligger, at der ikke skal indlægges særlige begrænsninger i bestemmelsen, når det drejer sig om de ganske særlige omstændigheder, som kan begrunde opholdstilladelse, men at de pågældende hensyn på den anden side skal tale afgørende for, at tilladelsen gives. Samtidig er det tilkendegivet, at det vil have undtagelsens karakter, at justitsministeren giver opholdstilladelse til personer, som har fået afslag på egentlig flygtningestatus.

Det fremgår endvidere, at de "væsentlige hensyn af humanitær karakter" især henviser til de hensyn, som er opregnet i udlændingelovens § 26, stk. 1, herunder udlændingens alder, helbredstilstand og andre personlige forhold, og at det vil være af betydning for vurderingen, med hvilken styrke de enkelte hensyn foreligger, og ikke mindst om de foreligger i kombination, idet reglen som nævnt er tiltænkt et snævert anvendelsesområde.

Ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 blev bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2, ophævet og erstattet af en ny bestemmelse i udlændingelovens § 9 b, stk. 1.

Det fremgår af lovforslagets specielle bemærkninger, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, side 4015-4016, at bestemmelsen svarer til den hidtil gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2, og forudsættes anvendt i overensstemmelse med gældende praksis, hvorefter bestemmelsen er givet et meget begrænset anvendelsesområde. Det fremgår i den forbindelse, at der efter praksis kan gives humanitær opholdstilladelse navnlig til personer, der lider af fysiske eller psykiske sygdomme af meget alvorlig karakter, personer, der ved tilbagevenden til et hjemland med vanskelige levevilkår vil være i risiko for at få eller opleve en forværring af et alvorligt handicap, familier med mindre børn, som kommer fra et område, hvor der hersker krig eller krigslignende tilstande, samt til enlige kvinder og familier med mindre børn fra områder, hvor der hersker ekstremt vanskelige levevilkår, f.eks. som følge af hungersnød.

Det fremgår endvidere, at der efter omstændighederne kan gives humanitær opholdstilladelse på baggrund af varigheden af ansøgerens ophold her i landet, hvis ansøgeren har opholdt sig her i landet uafbrudt i mindst 5-6 år, og kun, hvis opholdet i hele perioden uafbrudt har været lovligt i form af et processuelt ophold. Det er i den forbindelse bl.a. bemærket, at der ikke kan gives humanitær opholdstilladelse på baggrund af opholdets varighed, hvis opholdets varighed hovedsageligt beror på ansøgerens egne forhold. Hvis det langvarige ophold her i landet derimod hovedsageligt kan tilskrives udlændingemyndighederne, som f.eks. en ekspeditionsfejl, der har forårsaget en særlig lang sagsbehandlingstid, vil der kunne gives humanitær opholdstilladelse.

2.1.1.1.2. Praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse

Praksis for anvendelsesområdet for udlændingelovens § 9 b, stk. 1, er fastlagt under hensyn til forarbejderne til bestemmelsen. Efter lovbemærkningerne beror det på et skøn, om der foreligger sådanne særlige humanitære hensyn, som kan begrunde opholdstilladelse.

De særlige hensyn, der indgår i den skønsmæssige vurdering, er navnlig de hensyn, der er indeholdt i udlændingelovens § 26, stk. 1, herunder udlændingens alder, helbredsforhold og andre personlige forhold. I praksis er udlændingens helbredsforhold kerneområdet for bestemmelsens anvendelse.

Det er endvidere forudsat, at meddelelse af humanitær opholdstilladelse har undtagelsens karakter, og at bestemmelsen har et snævert anvendelsesområde, idet de humanitære hensyn skal tale afgørende for, at tilladelse gives.

Praksis er siden indførelsen af bestemmelsen løbende blevet præciseret og korrigeret. Folketinget er løbende blevet orienteret herom, ligesom Folketinget siden 1993 kvartalsvis har modtaget et resumé af sager, hvor ministeriet har givet humanitær opholdstilladelse. Resuméerne er offentliggjort på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Det seneste praksisnotat er oversendt den 21. juni 2010 til Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik. Praksisnotatet trådte i kraft den 1. august 2010 og finder anvendelse på sager, hvor den oprindelige ansøgning er indgivet efter denne dato.

I den forbindelse gennemførtes den praksisændring, som blev foretaget i forbindelse med vedtagelsen

af lov nr. 572 af 31. maj 2010 om ændring af udlændingeloven, og som indebar, at det normalt vil være uden betydning, om en ansøger selv skal betale for behandlingen i hjemlandet, ligesom prisen på behandlingen i hjemlandet normalt vil være uden betydning. Efter den tidligere gældende praksis kunne der efter omstændighederne gives humanitær opholdstilladelse, selv om den nødvendige behandling var tilgængelig i hjemlandet, hvis behandlingen alene var tilgængelig mod en egenbetaling af en størrelse, som ansøger ikke kunne forventes at have en reel økonomisk mulighed for at udrede.

Efter praksis i dag kan der gives helbredsbetinget opholdstilladelse, hvis en ansøger lider af en meget alvorlig behandlingskrævende fysisk eller psykisk sygdom (sygdomskriteriet), som ansøgeren ikke kan modtage behandling for i hjemlandet (kriteriet om fravær af behandlingsmuligheder i hjemlandet).

Det er i den forbindelse efter praksis ikke en betingelse, at behandlingen i hjemlandet er af samme karakter som den behandling, der tilbydes i det danske sundhedsvæsen, så længe der foreligger oplysninger fra hjemlandets sundhedsmyndigheder eller andre relevante aktører om, at den pågældende sygdom rent faktisk kan behandles i hjemlandet.

Herudover kan der efter praksis gives humanitær opholdstilladelse på baggrund af andre omstændigheder end sygdom eller i kombination med sygdom.

Alvorlig psykisk sygdom, der ikke opfylder sygdomskriteriet, kan således i kombination med oplysninger om en aktuel og overhængende risiko for selvmord efter en konkret vurdering danne grundlag for meddelelse af humanitær opholdstilladelse (selvmordskriteriet).

Der kan endvidere gives humanitær opholdstilladelse til en ansøger, der ved en tilbagevenden til et hjemland med vanskelige levevilkår vil være i risiko for at få eller opleve en forværring af et alvorligt handicap (handicapkriteriet).

Efter praksis kan der desuden gives humanitær opholdstilladelse til børnefamilier, hvor forældrene som følge af deres sygdomme eller handicaps kun har meget begrænsede forældremæssige ressourcer til at tage vare på deres børn (børnefamiliekriteriet).

Det er en betingelse, at der er tale om en familie med mindreårige børn, at mindst et af familiemedlemmerne lider af en alvorlig fysisk sygdom eller handicap, der dog ikke er så alvorlig, at dette i sig selv kan begrunde, at der gives humanitær opholdstilladelse, og at begge forældre lider af fysiske eller psykiske sygdomme eller handicaps med den virkning, at forældrene kun har meget begrænsede forældremæssige ressourcer til at tage vare på børnene.

Denne praksis finder ifølge praksisnotatet fra 1. august 2010 navnlig anvendelse i tilfælde, hvor et eller flere af børnene også lider af alvorligere sygdomme eller handicaps, og hvor der enten ikke er et familiemæssigt eller socialt netværk i hjemlandet, eller hvor et tilstedeværende netværk i hjemlandet må karakteriseres som svagt. Det kan tillige indgå i vurderingen, om der her i landet er et nært familiemæssigt netværk.

Der kan helt undtagelsesvist gives humanitær opholdstilladelse alene som følge af et langvarigt ophold her i landet, hvis opholdet har varet mindst 5-6 år, hvis opholdet i hele perioden uafbrudt har været lovligt i form af processuelt ophold, og hvis det langvarige ophold hovedsageligt kan tilskrives udlændingemyndighederne.

Der kan endvidere gives humanitær opholdstilladelse til familier med mindre børn, som kommer fra et land, hvor der hersker krig eller krigslignende tilstande.

I helt særlige tilfælde kan der gives humanitær opholdstilladelse til enlige kvinder og familier med mindre

børn fra områder, hvor der efter Justitsministeriets oplysninger hersker ekstremt vanskelige levevilkår, f.eks. som følge af hungersnød eller som følge af helt uforudsigelige forhold (overlevelseskriteriet). Det har siden 1993 løbende været vurderet, om der i visse lande hersker så ekstremt vanskelige levevilkår for særlige persongrupper, at dette bør indgå i vurderingen af ansøgninger om humanitær opholdstilladelse fra de berørte persongrupper. På den baggrund har der siden 1997 været en særlig praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse til følgende grupper af afghanske statsborgere:

– Familier eller enkeltpersoner fra Afghanistan, der som følge af helbredsmæssige forhold – som ikke i sig selv vil kunne begrunde humanitær opholdstilladelse – vil være i en særlig sårbar situation ved en tilbagevenden til Afghanistan.
– Enlige kvinder uden mandlige familiemedlemmer eller socialt netværk i Afghanistan.
– Enlige kvinder med mindreårige børn uden mandlige familiemedlemmer eller socialt netværk i Afghanistan.

Efter praksis kan det forhold, at en ansøger nærer alvorlig subjektiv frygt for tilbagevenden til hjemlandet, endvidere inddrages som et moment blandt flere ved vurderingen af, om der kan gives humanitær opholdstilladelse. I kombination med andre vægtige forhold kan subjektiv frygt således efter en konkret vurdering være med til at begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse.

Hvis det kan lægges til grund, at ansøgeren har været udsat for tortur af myndighederne i hjemlandet kort før udrejsen derfra, og at den pågældende som følge heraf lider af en alvorlig psykisk eller fysisk sygdom, uden at asylmyndighederne har fundet grundlag for at meddele asyl, eksempelvis fordi der har fundet et magtskifte sted i landet, vil disse forhold efter en konkret vurdering også kunne danne grundlag for meddelelse af humanitær opholdstilladelse.

Når særlige omstændigheder taler derfor, kan der efter en konkret vurdering desuden gives humanitær opholdstilladelse til en enke eller enkemand, når den pågældendes ægtefælle er afgået ved døden under ægteparrets ophold her i landet og er begravet her (gravstedspraksis). Der er dog tale om en særdeles restriktiv praksis.

Der kan endelig gives humanitær opholdstilladelse under henvisning til, at en kombination af omstændigheder – herunder f.eks. ansøgerens alder, det forhold, at ansøgeren lider af en meget alvorlig fysisk eller psykisk sygdom, ansøgerens manglende tilknytning til hjemlandet, eller ansøgerens helt særlige tilknytning til herboende personer – foreligger hos samme ansøger, uanset at disse omstændigheder ikke hver for sig i sig selv kan begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse (kombinationskriteriet).

2.1.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.1.1.2.1. Lovfæstelse af betingelserne for helbredsbetinget opholdstilladelse

Som det fremgår ovenfor, er udlændinges helbredsforhold kerneområdet for meddelelse af humanitær opholdstilladelse. Langt de fleste af dem, der ansøger om humanitær opholdstilladelse, anfører således helbredsmæssige forhold som begrundelsen for ansøgningen, og langt de fleste af dem, der får humanitær opholdstilladelse, får det på baggrund af helbredsmæssige forhold. Det foreslås derfor, at betingelserne for at få såkaldt helbredsbetinget opholdstilladelse udtrykkeligt kommer til at fremgå af bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b.

Betingelserne for at få helbredsbetinget opholdstilladelse er i dag ikke omtalt nærmere i udlændingelovens § 9 b. Derimod fremgår det af bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b, stk. 3, at helbredsbetinget opholdstilladelse efter stk. 1 er betinget af, at udlændingen fremlægger nødvendig dokumentation for sine helbredsforhold.

Det vil efter Justitsministeriets opfattelse være hensigtsmæssigt i forbindelse med den foreslåede omlægning af kompetencen i sagerne om humanitær opholdstilladelse at lovfæste betingelserne for at få humanitær opholdstilladelse på baggrund af helbredsforhold.

Det foreslås derfor, at der indsættes en ny bestemmelse i udlændingelovens § 9 b (som nyt stk. 3), hvor det udtrykkeligt fremgår, at helbredsbetinget opholdstilladelse er betinget af, at udlændingen lider af en meget alvorlig behandlingskrævende sygdom (sygdomskriteriet) og ikke kan få den nødvendige behandling herfor i sit hjemland (kriteriet om fravær af behandlingsmuligheder i hjemlandet). Vurderingen af, om en given behandlingskrævende sygdom er meget alvorlig, og om den nødvendige behandling i hjemlandet må anses for tilgængelig, vil bero på et skøn.

Er sygdomskriteriet opfyldt, og er sygdommen aktuelt behandlingskrævende, undersøges det i dag gennem MedCOI (Medical Country of Origin Information), som er et projekt finansieret af Den Europæiske Flygtningefond, der har til formål at sikre at myndigheder i EU's medlemslande har adgang til relevant og pålidelig information om behandlingsmuligheder i udlændinges hjemlande, eller en dansk repræsentation i det pågældende land, om den nødvendige behandling er tilgængelig. Der kan endvidere inddrages oplysninger fra både det pågældende lands myndigheder og internationale organisationer som WHO og UNHCR. Herudover kan der indgå oplysninger om behandlingsmuligheder i Udlændingestyrelsens fact-finding missioner.

Det er som nævnt efter praksis ikke en betingelse, at behandlingen i hjemlandet er af samme karakter som den behandling, der tilbydes i det danske sundhedsvæsen, så længe der foreligger oplysninger fra hjemlandets sundhedsmyndigheder eller andre relevante aktører om, at den pågældende sygdom rent faktisk kan behandles i hjemlandet. Dette skal ses i lyset af, at behandlingsstandarden i praktisk talt alle lande, som Danmark modtager asylansøgere fra, er lavere end i Danmark. Hertil kommer, at bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b ikke har til formål at tilbyde behandling til alle ansøgere, som vil kunne få et bedre behandlingstilbud i Danmark end i hjemlandet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 (forslag til udlændingelovens § 9 b, stk. 3), og bemærkningerne hertil.

2.1.1.2.2. Justering af praksis

Justitsministeriets redegørelse for praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse blev oversendt til Folketinget den 24. marts 2015 og viser, at praksis på området i overensstemmelse med forarbejderne til bestemmelsen er meget restriktiv.

Det er regeringens opfattelse, at praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse fortsat skal være meget restriktiv, og at det skal have undtagelsens karakter, at der gives humanitær opholdstilladelse.

Regeringen finder dog, at der på grundlag af redegørelsen er anledning til at justere praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse til særligt sårbare børnefamilier. Redegørelsen viser således, at der ikke siden denne særlige praksis blev indført i 2007 ses at være meddelt humanitær opholdstilladelse alene under henvisning hertil.

Det forudsættes således med lovforslaget, at praksis ændres således, at det fremover efter omstændighederne også vil være muligt at give humanitær opholdstilladelse til særligt sårbare børnefamilier, hvor forældrenes meget begrænsede forældremæssige ressourcer ikke nødvendigvis er en direkte følge af helbredstilstanden. De øvrige betingelser, som er nævnt ovenfor under pkt. 2.1.1.1.2., forudsættes fortsat at skulle gælde.

Det betyder bl.a., at det fortsat er en betingelse, at et familiemedlem lider af en alvorlig fysisk sygdom

eller handicap (det kan være et af børnene eller en af forældrene), og at begge forældre lider af fysiske eller psykiske sygdomme eller handicaps. Det vil derfor ikke være tilstrækkeligt, at kun den ene forælder er syg.

Det vil også fortsat være en betingelse, at det dokumenteres, at forældrene har meget begrænsede forældremæssige ressourcer til at tage vare på børnene, og at der således er tale om børn, der vokser op under meget ustabile og vanskelige forhold.

Praksisændringen består i, at der fremover ikke vil blive stillet krav om lægelig dokumentation for, at forældrenes helbredstilstand er skyld i (årsagssammenhæng), at forældrene har meget begrænsede forældremæssige ressourcer til at tage vare på børnene.

Det vil som nævnt også i disse tilfælde fortsat skulle have undtagelsens karakter, at der gives humanitær opholdstilladelse. Det vil i den forbindelse tale imod meddelelse af humanitær opholdstilladelse, hvis der er tale om familier, som kommer fra lande, der normalt ikke anses som flygtningeproducerende som f.eks. Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo og Serbien. Hermed sigtes til de lande, som til enhver tid er på Udlændingestyrelsens liste over lande i den såkaldte Åbenbart Grundløs Haster-procedure. Ansøgere fra sådanne lande vil derfor ikke være omfattet af praksisændringen, men vil fortsat kunne blive meddelt humanitær opholdstilladelse under henvisning til den nugældende praksis.

Herudover foretages der ingen ændringer i praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, der således fortsat vil være som beskrevet ovenfor under pkt. 2.1.1.1.2. Der henvises endvidere til beskrivelsen af praksis i praksisnotatet fra 1. august 2010 og i den humanitære redegørelse.

2.2. Overførsel af kompetencen til at træffe afgørelse i sager om humanitær opholdstilladelse

2.2.1. Kompetenceændring og indførelse af klageadgang

2.2.1.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 46, stk. 3, træffer justitsministeren afgørelse i sager om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1.

Justitsministerens kompetence efter lovens § 46, stk. 3, omfatter endvidere kompetence til at træffe afgørelse om opsættende virkning i sager om humanitær opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 33, stk. 4 og stk. 7.

Herudover følger det af udlændingelovens § 46, stk. 7, at afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse til udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, træffes af Udlændingestyrelsen, efter at justitsministeren har truffet afgørelse om, hvorvidt grundlaget for opholdstilladelsen fortsat er til stede.

Sager om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, behandles i dag på skriftligt grundlag.

En ansøger, som har fået afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, er i dag henvist til at indbringe sagen for Folketingets Ombudsmand eller for domstolene, hvis den pågældende ønsker at klage over afslaget. Herudover kan der ansøges om genoptagelse af en afgørelse efter § 9 b.

2.2.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.1.2.1. Det er udlændingelovens almindelige ordning, at afgørelser om opholdstilladelser, herunder

afgørelser om asyl og familiesammenføring, som hovedregel træffes af Udlændingestyrelsen i første instans med klageadgang til enten Flygtningenævnet eller Udlændingenævnet.

Afgørelser om humanitær opholdstilladelse adskiller sig herved fra andre afgørelser om opholdstilladelse efter udlændingeloven, idet de træffes af justitsministeren uden mulighed for at indbringe dem for en højere administrativ myndighed. Afgørelserne kan dog indbringes for Folketingets Ombudsmand, ligesom de kan indbringes for domstolene.

En ansøgning om humanitær opholdstilladelse er ofte ansøgernes sidste mulighed for at få lov til at blive i Danmark.

Det er regeringens opfattelse, at sager om humanitært ophold bør behandles i overensstemmelse med udlændingelovens almindelige ordning. Det indebærer, at sagerne skal behandles af Udlændingestyrelsen i første instans.

Det indebærer endvidere, at der skal indføres en adgang til at påklage Udlændingestyrelsens afgørelser. Det foreslås i den forbindelse, at afgørelser om humanitær opholdstilladelse i form af afslag mv. skal kunne påklages til Flygtningenævnet. Det bemærkes i den forbindelse, at Flygtningenævnet i forvejen er klageinstans i forhold til asylsager, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 1, og at det alene er registrerede asylansøgere, som kan søge om humanitær opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 9 b, stk. 2.

Det foreslås derfor, at kompetencen til at træffe afgørelse i sager om humanitær opholdstilladelse overføres fra justitsministeren til Udlændingestyrelsen med klageadgang til Flygtningenævnet.

Flygtningenævnet er et uafhængigt domstolslignende organ, og nævnets formand og næstformænd er alle dommere. Flygtningenævnets formand skal være landsdommer eller højesteretsdommer.

Flygtningenævnets afgørelser er endelige, jf. udlændingelovens § 56, stk. 8. Dette vil også gælde nævnets afgørelser om humanitær opholdstilladelse. Som følge heraf vil Flygtningenævnets afgørelser om humanitær opholdstilladelse som udgangspunkt ikke kunne prøves ved domstolene. Dette svarer til Flygtningenævnets øvrige afgørelser, og en domstolsprøvelse af Flygtningenævnets afgørelser om humanitær opholdstilladelse vil være begrænset til prøvelse af retsspørgsmål, herunder mangler ved afgørelsesgrundlaget, sagsbehandlingsfejl og ulovlig skønsudøvelse.

Det bemærkes endvidere, at det følger af udlændingelovens § 58 a, at Folketingets Ombudsmands virksomhed ikke omfatter Flygtningenævnet. Den foreslåede kompetenceændring indebærer derfor, at det ikke vil være muligt at indbringe Flygtningenævnets afslag på humanitær opholdstilladelse, afslag på forlængelse af humanitær opholdstilladelse eller inddragelse af humanitær opholdstilladelse for Folketingets Ombudsmand. Folketingets Ombudsmand kan dog af egen drift optage en sag til undersøgelse eller gennemføre generelle undersøgelser af behandling af sager, jf. udlændingelovens § 58 a, jf. ombudsmandslovens § 17, stk. 1 og 2. Dette vil således også gælde for så vidt angår Flygtningenævnets afgørelser om humanitær opholdstilladelse. Der vil fortsat være mulighed for at påklage afgørelser om humanitær opholdstilladelse til Folketingets Ombudsmand, hvis afgørelsen er truffet af Udlændingestyrelsen i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 53 b, stk. 3 (åbenbart grundløs procedure), jf. herom under pkt. 2.2.4.2.

Den foreslåede overførsel af kompetence i sager om humanitær opholdstilladelse fra justitsministeren til Udlændingestyrelsen med klageadgang til Flygtningenævnet indebærer bl.a., at de løbende undersøgelser af, om den nødvendige behandling er tilgængelig i ansøgernes hjemlande, fremover vil skulle varetages af Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet. Det forudsættes endvidere, at Flygtningenævnet fremover vil offentliggøre eventuelle ændringer af praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse, og at

området for humanitær opholdstilladelse vil indgå i nævnets årlige, offentliggjorte beretning om nævnets virksomhed, jf. § 16, i bekendtgørelse nr. 1651 af 27. december 2013 om forretningsorden for Flygtningenævnet.

Den foreslåede ændring indebærer, at en afgørelse om humanitær opholdstilladelse vil skulle træffes af de samme myndigheder, der også træffer afgørelser om asyl. Det bemærkes i den forbindelse, at en afgørelse i en sag om humanitær opholdstilladelse som i dag fortsat vil kunne træffes såvel forud for som efter afgørelsen i asylsagen.

2.2.1.2.2. Sager om humanitær opholdstilladelse behandles i dag som nævnt af Justitsministeriet på skriftligt grundlag, og det vil efter ministeriets opfattelse være hensigtsmæssigt, at sagerne også fremover behandles på skriftligt grundlag. Dette skal bl.a. ses i sammenhæng med, at langt de fleste sager vedrører ansøgninger om helbredsbetinget opholdstilladelse, og at oplysningerne fra ansøgeren i overvejende grad udgøres af lægelige oplysninger, der lægges uprøvet til grund. Dette er i modsætning til behandlingen af asylsager i Flygtningenævnet, hvor udlændingens mulighed for at afgive forklaring i højere grad kan tjene til fastlæggelse og vurdering af ansøgerens asylmotiv. Det vil derfor efter ministeriets opfattelse som altovervejende hovedregel ikke være nødvendigt, at sager om humanitær opholdstilladelse undergives mundtlig behandling i Flygtningenævnet.

Det foreslås på den baggrund, at sager om humanitær opholdstilladelse som hidtil afgøres på skriftligt grundlag, og at afgørelserne i Flygtningenævnet som altovervejende hovedregel træffes af formanden eller en næstformand på nævnets vegne. Det foreslås dog, at Flygtningenævnets formand eller den, som formanden bemyndiger dertil, i helt særlige tilfælde kan henvise en sag til behandling i det samlede nævn på skriftligt grundlag. Dette kan f.eks. være relevant i sager, der giver anledning til juridisk fortolkningstvivl, eller sager, som har en mere kompliceret eller principiel karakter. Helt undtagelsesvis kan væsentlige principielle spørgsmål eller nødvendigheden af, at udlændingen afgiver mundtlig forklaring, endvidere gøre det påkrævet, at sagen behandles mundtligt.

Det foreslås endvidere, at der som udgangspunkt ikke beskikkes en advokat for udlændingen under Flygtningenævnets behandling af sager om humanitær opholdstilladelse. Dette skal bl.a. ses i sammenhæng med forslaget om, at sager om humanitær opholdstilladelse som altovervejende hovedregel behandles på skriftligt grundlag af Flygtningenævnets formand. Udlændingen vil dog fortsat – således som det ofte er tilfældet ved behandlingen af sager om humanitær opholdstilladelse i Justitsministeriet i dag – for egen regning kunne lade sig repræsentere af andre, herunder en advokat. Det foreslås dog, at Flygtningenævnet i sager, der er henvist behandling i det samlede nævn, vil kunne beskikke en advokat for udlændingen, hvis dette vurderes at være nødvendigt.

2.2.1.2.3. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8, nr. 9, nr. 11, nr. 18 og nr. 19 (forslag til ændring af udlændingelovens § 56, stk. 1 og 3, forslag til udlændingelovens § 53, stk. 9, og § 53 a, stk. 1, nr. 4-6, og den foreslåede ændring af udlændingelovens § 55, stk. 5), samt bemærkningerne hertil.

2.2.2. Opsættende virkning med hensyn til udrejsefrist ved klage

2.2.2.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 33, stk. 6, 2. pkt., har det ikke opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, at en afgørelse truffet af justitsministeren efter udlændingelovens § 9 b indbringes for Folketingets Ombudsmand, hvis indbringelsen må anses for åbenlys ubegrundet, eller indbringelsen ikke sker i tilknytning til meddelelsen af afslaget på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b. En klage over et afslag på humanitær opholdstilladelse til Folketingets Ombudsmand skal være indgivet inden et år efter,

at afgørelsen er truffet, jf. ombudsmandslovens § 13, stk. 3. Ombudsmanden kan dog i særlige tilfælde forlænge fristen, jf. § 13, stk. 4.

Indbringelse af et afslag på humanitær opholdstilladelse for domstolene har i lighed med domstolsprøvelse af andre myndighedsafgørelser ikke opsættende virkning, jf. grundlovens § 63, stk. 1, 2. pkt. Domstolene kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvist tillægge et søgsmål opsættende virkning. Afgørelse om opsættende virkning beror på en afvejning af udlændingemyndighedernes interesse i, at gennemførslen af afgørelsen ikke udsættes, over for arten og omfanget af den skade, den pågældende kan blive påført, ligesom det tillægges betydning, om der efter en foreløbig vurdering foreligger et rimeligt grundlag for, at afgørelsen er ugyldig. Der gælder ikke nogen almindelig frist for indbringelse af et afslag på humanitær opholdstilladelse for domstolene.

Efter udlændingelovens § 33, stk. 7, har en ansøgning om genoptagelse af en afgørelse efter udlændingelovens § 9 b ikke opsættende virkning, medmindre den myndighed, som har truffet afgørelsen, træffer bestemmelse herom. Er udlændingens udrejsefrist overskredet, har en ansøgning om genoptagelse ikke opsættende virkning, medmindre ganske særlige grunde taler derfor, jf. udlændingelovens § 33, stk. 7.

Ganske særlige grunde vil i den forbindelse foreligge, hvis der er konkret grund til at antage, at genoptagelsesanmodningen vil kunne føre til en ændret vurdering af den tidligere trufne afgørelse. Ubegrundede genoptagelsesanmodninger, der ikke indeholder nye oplysninger eller synspunkter i forhold til den tidligere trufne afgørelse, skal således ikke tillægges opsættende virkning. Dette gælder også i tilfælde, hvor ansøgeren bebuder at ville fremkomme med supplerende oplysninger og anbringender i et senere indlæg.

2.2.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som det fremgår ovenfor, har en ansøgning om genoptagelse af en afgørelse om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b ikke opsættende virkning, medmindre den myndighed, som har truffet afgørelsen, træffer bestemmelse herom. Er udlændingens udrejsefrist overskredet, har en ansøgning om genoptagelse ikke opsættende virkning, medmindre ganske særlige grunde taler derfor, jf. udlændingelovens § 33, stk. 7.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at en klage over et afslag på opholdstilladelse efter § 9 b til Flygtningenævnet kun skal tillægges opsættende virkning, hvis der er konkret grund til at antage, at klagen vil kunne føre til en ændret vurdering af sagen.

Det foreslås på den baggrund, at en klage over afslag på opholdstilladelse efter § 9 b, der indbringes for Flygtningenævnet, ikke tillægges opsættende virkning, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

Det foreslås endvidere, at en klage over en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 53 b, stk. 3, der indbringes for Folketingets Ombudsmand, ikke tillægges opsættende virkning i lighed med, hvad der gælder for afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen i medfør af udlændingelovens § 53 b, stk. 1, jf. udlændingelovens § 33, stk. 6, 1. pkt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, nr. 12 og nr. 13 (forslag til ændring af udlændingelovens § 33, stk. 6, 1. pkt., § 53 a, stk. 2, 5. pkt., og § 53 a, stk. 2, 6.-7. pkt.), samt bemærkningerne hertil.

2.2.3. Klagefrist

2.2.3.1. Gældende ret

Der gælder i udlændingeloven forskellige regler for påklage af Udlændingestyrelsens afgørelser om opholdstilladelse afhængig af, hvilken afgørelse og til hvilken myndighed der påklages.

Udlændingestyrelsens afslag på asyl anses således automatisk for påklaget til Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 2, 3. pkt., mens klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afvisning eller overførsel efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a (overførsel mv. efter reglerne i Dublinforordningen) eller 5 b, der indgives til Udlændingestyrelsen senere end 7 dage, efter udlændingen har fået besked om afgørelsen, afvises.

Udlændingestyrelsens afslag på opholdstilladelse efter f.eks. § 9 (familiesammenføring), § 9 c, stk. 1 (opholdstilladelse under henvisning til ganske særlige grunde), § 9 d (udlændinge, der tidligere har haft dansk indfødsret) og § 9 f (opholdstilladelse til religiøse forkyndere mv.) skal påklages til Udlændingenævnet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. udlændingelovens § 52 b, stk. 6, 1. pkt.

Andre af Udlændingestyrelsens afgørelser kan påklages til Justitsministeriet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1, 1. pkt., og er som udgangspunkt ikke underlagt nogen klagefrist. Det gælder f.eks. afslag på opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2 (udsendelseshindrede), og § 9 c, stk. 3 (uledsagede mindreårige).

2.2.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indføres en 8 ugers klagefrist for klager over afslag på humanitær opholdstilladelse svarende til den, der gælder for klager til Udlændingenævnet.

Det foreslås i den forbindelse, at der af hensyn til undskyldelige fristoverskridelser samtidig indføres en mulighed for i særlige tilfælde at se bort fra en overskridelse af klagefristen. I vurderingen af, om der skal ses bort fra en overskridelse af klagefristen kan f.eks. fristoverskridelsens længde, årsagen til fristoverskridelsen, afgørelsens betydning for klageren samt sandsynligheden for, at Flygtningenævnet giver klageren medhold, inddrages. Det foreslås derfor, at Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, kan beslutte, at der skal dispenseres fra en overskridelse af klagefristen.

Det bemærkes, at en overskridelse af klagefristen ikke vil afskære en udlænding fra at søge om at få genoptaget sagen hos Udlændingestyrelsen.

Det er i øvrigt forventningen, at langt de fleste af dem, der ansøger om humanitær opholdstilladelse, vil klage over et afslag. Der er ingen formkrav til klagen, som således kan indgives ved en mundtlig tilkendegivelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14 (forslag til udlændingelovens § 53 a, stk. 3), og bemærkningerne hertil.

2.2.4. Begrænsning af klageadgang

2.2.4.1. Gældende ret

Afgørelser om humanitær opholdstilladelse træffes som nævnt i dag af justitsministeren og behandles kun i én instans.

Efter udlændingelovens § 53 b, stk. 1, kan Udlændingestyrelsen efter forelæggelse for Dansk Flygtningehjælp bestemme, at en afgørelse i en asylsag ikke kan indbringes for Flygtningenævnet, hvis ansøgningen må anses for åbenbart grundløs (åbenbart grundløs procedure). En ansøgning vil f.eks. være åbenbart grundløs, hvis ansøgeren påberåber sig omstændigheder, der åbenbart ikke kan føre til meddelelse af asyl.

Det følger endvidere af udlændingelovens § 53 b, stk. 3, 1. pkt., at Udlændingestyrelsen underretter Flygtningenævnet om afgørelser, som ikke har kunnet indbringes for nævnet, fordi Udlændingestyrelsen har behandlet sagen i åbenbart grundløs procedure. Flygtningenævnet kan i medfør af bestemmelsens

2. pkt. bestemme, at bestemte grupper af sager skal kunne indbringes for nævnet (den såkaldte call-in beføjelse).

Ved siden af den lovbestemte call-in beføjelse vedrørende bestemte grupper af sager har Flygtningenævnet endvidere som den overordnede myndighed i asylsager en ulovbestemt adgang til at efterprøve Udlændingestyrelsens afgørelser i konkrete sager, der er endeligt afgjort af Udlændingestyrelsen i åbenbart grundløs procedure, og som således ikke kan indbringes for nævnet.

Udlændingestyrelsen underretning til Flygtningenævnet i medfør af udlændingelovens § 53 b, stk. 3, 1. pkt., sker ved, at Udlændingestyrelsen kvartalsvis udarbejder en skriftlig indberetning til Flygtningenævnet indeholdende information om de sager, der er behandlet i åbenbart grundløs procedure, jf. Flygtningenævnets 22. beretning (2013), side 130.

På denne baggrund kan Flygtningenævnet vurdere, om nævnet finder grundlag for at gøre brug af call-in beføjelsen efter udlændingelovens § 53 b, stk. 3, eller den ulovbestemte adgang til at efterprøve Udlændingestyrelsens afgørelser i konkrete sager, som ikke har kunnet indbringes for nævnet.

2.2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.4.2.1. En ansøgning om humanitær opholdstilladelse er ofte den sidste udvej for udlændinge, som har fået afslag på asyl. Derfor er der i praksis også mange, som ansøger, selv om det er åbenbart, at de ikke vil kunne få humanitær opholdstilladelse. Det gælder f.eks. ansøgere, som til deres asylsamtale i Udlændingestyrelsen oplyser, at de er sunde og raske, eller ansøgere, der lider af alvorlige sygdomme, men som kommer fra lande, hvor sundhedssystemet er så veludviklet, at det må lægges til grund, at der findes relevant sundhedsbehandling i hjemlandet.

Som det fremgår ovenfor under pkt. 2.2.1.2.1. indebærer den foreslåede kompetenceændring, at sager om humanitær opholdstilladelse fremover behandles af Udlændingestyrelsen i 1. instans med klageadgang til Flygtningenævnet i lighed med, hvad der gælder for asylsager.

Efter udlændingelovens § 53 b, stk. 1, kan Udlændingestyrelsen efter forelæggelse for Dansk Flygtningehjælp som nævnt bestemme, at en afgørelse i en asylsag ikke kan indbringes for Flygtningenævnet, hvis ansøgningen må anses for åbenbart grundløs.

Der bør efter Justitsministeriets opfattelse indføres en tilsvarende mulighed for Udlændingestyrelsen til at afskære klageadgangen i sager om humanitær opholdstilladelse.

Det foreslås derfor, at der indsættes en bestemmelse i udlændingelovens § 53 b (som nyt stk. 3), hvorefter Udlændingestyrelsen kan bestemme, at en afgørelse om humanitær opholdstilladelse ikke kan indbringes for Flygtningenævnet, når ansøgningen må anses for åbenbart grundløs.

Den foreslåede åbenbart grundløs procedure foreslås anvendt i forhold to grupper af ansøgere.

2.2.4.2.2. Den første gruppe angår ansøgere, der er sunde og raske eller har lidelser, der åbenbart ikke vil kunne medføre helbredsbetinget opholdstilladelse. Disse lidelser kan f.eks. være hovedpine, forhøjet blodtryk, rygsmerter. Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af forarbejderne til udlændingelovens § 9 b, at de lægelige oplysninger, som måtte indgå i sager om humanitær opholdstilladelse, lægges uprøvet til grund, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, side 4015-4016. Det indebærer, at der ikke stilles spørgsmål ved f.eks. den diagnose, som ansøgeren har, eller den behandling, som ansøgeren modtager. Der foretages således ikke en sundhedsfaglig vurdering af oplysningerne, men alene en juridisk vurdering af, om den pågældende sygdom ifølge praksis anses for meget alvorlig. Er sygdommen ikke meget alvorlig, vil behandlingsmulighederne ikke skulle undersøges. Sager om humanitær

opholdstilladelse adskiller sig således fra asylsager, hvor der skal foretages en vurdering af ansøgernes egne forklaringer om asylmotivet.

Dette vil også blive lagt til grund for behandling af sager efter den foreslåede åbenbart grundløs procedure for ansøgere, der er sunde og raske eller alene har lidelser, der åbenbart ikke vil kunne føre til helbredsbetinget opholdstilladelse. Der vil således blive foretaget en vurdering af den enkelte ansøger svarende til den vurdering, der i dag foretages af Justitsministeriet af en tilsvarende ansøgning.

Hvis der efterfølgende fremkommer nye lægelige oplysninger om f.eks. en alvorlig sygdom, vil ansøgeren kunne anmode om genoptagelse af sagen i Udlændingestyrelsen og ved et eventuelt afslag få klageadgang til Flygtningenævnet.

I modsætning til i asylsager finder Justitsministeriet derfor ikke, at denne gruppe af sager, hvor de lægelige oplysninger lægges uprøvet til grund, skal forelægges for Dansk Flygtningehjælp eller en anden organisation forud for Udlændingestyrelsens afgørelse herom.

Det foreslås i stedet, at Udlændingestyrelsen underretter Flygtningenævnet om de sager om humanitær opholdstilladelse, som styrelsen har anset som værende åbenbart grundløse, og som derfor ikke kan indbringes for nævnet. Det foreslås endvidere, at Flygtningenævnet kan bestemme, at bestemte grupper af sager om humanitær opholdstilladelse skal kunne indbringes for nævnet i lighed med, hvad der gælder for asylsager, jf. udlændingelovens § 53 b, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 4, 2. pkt.

Det bemærkes, at den foreslåede kompetenceændring indebærer, at Flygtningenævnet bliver den overordnede myndighed i sager om humanitær opholdstilladelse, og at Flygtningenævnet løbende vil kunne følge Udlændingestyrelsens praksis i sager efter den foreslåede åbenbart grundløs procedure. Flygtningenævnet vil endvidere have en ulovbestemt adgang til at efterprøve Udlændingestyrelsens afgørelser i konkrete sager om humanitær opholdstilladelse, der er afgjort i medfør af den foreslåede åbenbart grundløs procedure, og som derfor ikke kan indbringes for nævnet.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen i medfør af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 53 b, stk. 3, der bliver stk. 4, i lighed med, hvad der gælder for asylsager, regelmæssigt udarbejder skriftlige indberetninger til Flygtningenævnet med informationer om de sager om humanitær opholdstilladelse, som er endeligt afgjort af Udlændingestyrelsen i den foreslåede åbenbart grundløs procedure.

2.2.4.2.3. Den anden gruppe af sager, der foreslås behandlet i den foreslåede åbenbart grundløs procedure, er ansøgere, som kommer fra lande, hvor sundhedssystemet er så veludviklet, at den nødvendige behandling må formodes at være til stede. Det drejer sig om udlændinge, der er statsborgere i et af følgende lande: alle EU-lande, Norge, Island, Schweiz, Liechtenstein, USA, Canada, Japan, Australien eller New Zealand.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 16 og nr. 17 (forslag til udlændingelovens § 53 b, stk. 3, og ændringen i den gældende stk. 3, der bliver stk. 4), og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De foreslåede ændringer om at overføre kompetencen til at træffe afgørelse i sager om humanitær opholdstilladelse medfører, at der overføres bevilling fra Justitsministeriet til Udlændingestyrelsen. I 2015 overføres der en bevilling på ca. 1 mio. kr. fra Justitsministeriet til Udlændingestyrelsen. Overførelsen optages på forslag til lov om tillægsbevilling for 2015. I 2016 og frem overføres en bevilling på ca. 3 mio. kr. fra Justitsministeriet til Udlændingestyrelsen. Konsekvenserne indarbejdes på forslag til finanslov for 2016.

Den foreslåede etablering af klageadgang til Flygtningenævnet vil medføre merudgifter til vederlæggelse i nævnet og sagsbehandling mv. i nævnets sekretariat. Etableringen vil ikke have økonomiske konsekvenser i 2015. Merudgifterne forbundet med klageadgangen i 2016 og frem skønnes samlet at udgøre ca. 4 mio. kr. årligt. Disse udgifter vil kunne afholdes inden for Flygtningenævnets, herunder sekretariatets, nuværende økonomiske rammer på finansloven for 2015.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indebærer, at der indføres mulighed for at få et afslag på humanitær opholdstilladelse, et afslag på forlængelse af humanitær opholdstilladelse og en inddragelse af humanitær opholdstilladelse prøvet i to instanser, idet Udlændingestyrelsens afgørelser vil kunne påklages til Flygtningenævnet. Lovforslaget indebærer endvidere, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse og en ansøgning om asyl kan indgives til samme myndighed.

Lovforslaget indebærer desuden, at der ikke er adgang til at klage til Folketingets Ombudsmand over en afgørelse om humanitær opholdstilladelse, hvis afgørelsen er truffet af Flygtningenævnet. Der vil fortsat være mulighed for at klage til Folketingets Ombudsmand over afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 53 b, stk. 3.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 25. marts 2015 til den 22. april 2015 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

3F, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesti Nu, Amnesty International, Asylret, Børnerådet, Børns Vilkår, Bedsteforældre for Asyl, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finansrådet, Flygtningenævnet, Flygtninge Under Jorden (Refugees Welcome), Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, Grønlands Landsstyre (Naalakkersuisut), HK/Danmark, Indvandrermedicinsk Klinik, Indvandrerrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Kirkernes Integrationstjeneste, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), KL, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, PTU – Livet efter ulykken, RCT – Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, Red Barnet, Retslægerådet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors Asylkontoret, Røde Kors Landskontoret, Rådet for Etniske Minoriteter, Sam-

arbejdsgruppen om Børnekonventionen, Samtlige byretter, SOS mod Racisme, Udlændingestyrelsen, Udlændingenævnet, UNHCR, Ægteskab Uden Grænser.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Klageadgang til Flygtningenævnet vil i 2016 og frem medføre merudgifter på ca. 4 mio. kr. årligt. Merudgifterne finansieres inden for Flygtningenævnets, herunder sekretariatets, nuværende økonomiske rammer.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget indebærer, at der indføres mulighed for at få et afslag på humanitær opholdstilladelse, et afslag på forlængelse af humanitær	Lovforslaget indebærer, at der ikke er adgang til at klage til Folketingets Ombudsmand over en afgørelse om humanitær opholdstilla-

	opholdstilladelse og en inddragelse af humanitær opholdstilladelse prøvet i to instanser, idet Udlændingestyrelsens afgørelser vil kunne påklages til Flygtningenævnet. Lovforslaget indebærer endvidere, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse og en ansøgning om asyl kan indgives til samme myndighed.	delse, hvis afgørelsen er truffet af Flygtningenævnet. Der vil fortsat være mulighed for at klage til Folketingets Ombudsmand over afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 53 b, stk. 3.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af udlændingelovens § 9 b, stk. 2, 2. pkt., at Justitsministeriet i sager om humanitær opholdstilladelse kan indhente de akter, der er indgået i ansøgerens asylsag fra Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet uden ansøgerens samtykke. Ministeriet kan endvidere til brug for sagen indhente helbredsoplysninger fra indkvarteringsoperatøren og Udlændingestyrelsen.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b, stk. 2, 2. pkt., indebærer, at Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet uden ansøgerens samtykke vil kunne indhente de akter, der er indgået i ansøgerens asylsag efter udlændingelovens § 7, samt eventuelle helbredsoplysninger om ansøgeren fra indkvarteringsoperatøren eller Udlændingestyrelsen.

Forslaget indebærer bl.a., at Flygtningenævnet vil kunne indhente de akter, der er indgået i Udlændingestyrelsens behandling af en ansøgers asylsag. Forslaget indebærer endvidere bl.a., at Udlændingestyrelsen vil kunne indhente akter, der er indgået i Flygtningenævnets behandling af en ansøgers asylsag.

Forslaget er en konsekvens af den foreslåede overførsel af kompetencen til at behandle sager om humanitær opholdstilladelse fra justitsministeren til Udlændingestyrelsen med klageadgang til Flygtningenævnet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.2.

Til nr. 2

Det følger af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, der uden for de i § 7, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen.

I praksis er udlændinges helbredsforhold kerneområdet for bestemmelsens anvendelsesområde.

Efter praksis kan der meddeles helbredsbetinget humanitær opholdstilladelse, hvis en ansøger lider af

en meget alvorlig fysisk eller psykisk sygdom (sygdomskriteriet), som ansøgeren ikke kan modtage behandling for i hjemlandet (kriteriet om fravær af behandlingsmuligheder i hjemlandet).

Meget alvorlig psykisk sygdom vil som udgangspunkt fortsat være psykiske lidelser med psykose, herunder bl.a. skizofreni og paranoid psykose, men også andre diagnoser, som kan sidestilles med en psykotisk tilstand, vil være omfattet. For så vidt angår meget alvorlig fysisk sygdom vil det fortsat kunne være f.eks. AIDS, kræft i terminalstadiet, insulinkrævende diabetes og visse alvorlige hjertesygdomme, nyresygdomme, tarmsygdomme og blodsygdomme. Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets redegørelse for praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse og ministeriets praksisnotat fra 1. august 2010.

Det er efter praksis en betingelse for at meddele helbredsbetinget humanitær opholdstilladelse, at den meget alvorlige fysiske eller psykiske sygdom, ansøgeren lider af, aktuelt er behandlingskrævende. Hvis ansøgeren ikke modtager behandling for sin meget alvorlige sygdom, vil der derfor som udgangspunkt blive meddelt afslag på helbredsbetinget humanitær opholdstilladelse. Tilsvarende gælder, hvis ansøgeren modtager behandling for sin meget alvorlige sygdom, men et eventuelt behandlingsophør ikke vil have negativ indvirkning på ansøgerens helbredsmæssige situation. Dette skyldes, at ansøgerens sygdom i sådanne tilfælde ikke anses for behandlingskrævende.

Anderledes forholder det sig i situationer, hvor en ansøger lider af en behandlingskrævende meget alvorlig fysisk eller psykisk sygdom og her i landet er i medicinsk behandling i et sådant omfang, at den pågældende ikke aktuelt har aktive symptomer på sin underliggende meget alvorlige sygdom. I disse tilfælde anses sygdomskriteriet for opfyldt.

Som eksempel på en sådan situation kan nævnes tilfælde, hvor en ansøger lider af en meget alvorlig hjertesygdom, der medfører hjerteanfald med døden til følge, hvis den pågældende ikke får medicinsk behandling. Som et andet eksempel kan nævnes tilfælde, hvor en ansøger lider af en psykose, men ikke for tiden udviser psykotisk adfærd, idet den pågældende modtager antipsykotisk medicinsk behandling.

I sådanne situationer vil sygdomskriteriet anses for at være opfyldt, og det vil afhænge af behandlingsmulighederne i hjemlandet, om der kan meddeles humanitær opholdstilladelse.

I forhold hertil vil det fortsat ikke være en betingelse, at den behandling, som er tilgængelig i hjemlandet, er af samme karakter som den behandling, der tilbydes i det danske sundhedsvæsen, så længe der foreligger oplysninger fra hjemlandets sundhedsmyndigheder eller andre relevante aktører om, at den pågældende sygdom rent faktisk kan behandles i hjemlandet. Der henvises i den forbindelse til ministeriets praksisnotat fra 1. august 2010, s. 8.

Det er således fast praksis, at der ikke stilles krav om, at behandlingen i hjemlandet har samme standard som behandlingen i Danmark. Heri ligger bl.a., at der ikke stilles krav om, at det skal være muligt at modtage behandling med den nyeste og bedste medicin i hjemlandet. Afgørende er, om der er medicin tilgængelig, som kan bruges til at behandle den pågældende sygdom med.

Den faste praksis betyder f.eks., at der ikke stilles krav om at modtage behandling med et specifikt præparat, som ikke er tilgængeligt, hvis et andet præparat, der er tilgængeligt, kan opfylde behandlingsbehovet. Det vil i den forbindelse normalt være uden betydning, at et eventuelt erstatningspræparat har en anden bivirkningsprofil end det præparat, ansøgeren er i behandling med, medmindre der konkret er tale om meget alvorlige bivirkninger. Som eksempler på bivirkninger, der normalt ikke anses for alvorlige, kan nævnes træthed, tilvænning, vægtøgning mv. Derfor vil der også i de situationer, hvor den behandling, som den pågældende får her i Danmark, ikke er tilgængelig i hjemlandet, fortsat skulle spørges ind til, om denne behandling kan erstattes med en anden behandling og en lægelig begrundelse

herfor. Dette vil f.eks. kunne ske ved at anmode om lægelige oplysninger om, hvorvidt ansøgeren vil kunne blive behandlet med den medicin, som efter det oplyste er tilgængelig i hjemlandet. Sagen vil ikke være fuldt oplyst, hvis der ikke fremlægges oplysninger herom, jf. udlændingelovens § 9 b, stk. 3, der bliver til stk. 4.

Hvis den behandling, som ansøgeren modtager eller en eventuel anden behandling, der kan opfylde behovet, ikke er tilgængelig i hjemlandet, vil kriteriet om fravær af behandlingsmuligheder normalt blive anset for opfyldt.

Det vil fortsat også normalt være uden betydning for meddelelse af en helbredsbetinget opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, om en given behandling alene er tilgængelig i f.eks. privat regi mod egenbetaling, ligesom egenbetalingens størrelse som udgangspunkt er uden betydning.

I de situationer, hvor en ansøger opfylder sygdomskriteriet og er døende med forventet kort levetid, undersøges det normalt ikke, om kriteriet om fravær af behandlingsmuligheder i hjemlandet er opfyldt.

Tilsvarende vil det normalt også være uden betydning, at behandlingen ikke er tilgængelig i det område, ansøgeren kommer fra, så længe der foreligger oplysninger om, at den er tilgængelig et sted i hjemlandet.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i udlændingelovens § 9 b (som nyt stk. 3), hvor det fremgår, at helbredsbetinget opholdstilladelse er betinget af, at udlændingen lider af en meget alvorlig behandlingskrævende sygdom (sygdomskriteriet) og ikke kan få den nødvendige behandling herfor i sit hjemland (kriteriet om fravær af behandlingsmuligheder i hjemlandet). Vurderingen af, om en given behandlingskrævende sygdom er meget alvorlig, og om den nødvendige behandling i hjemlandet må anses for tilgængelig, vil bero på et skøn.

Den foreslåede bestemmelse indebærer en udtrykkelig lovfæstelse af de betingelser, der efter praksis kræves opfyldt, for at der kan meddeles helbredsbetinget humanitær opholdstilladelse.

Der tilsigtes med den foreslåede bestemmelse ikke nogen ændring af sygdomskriteriet, som derfor forudsættes videreført i overensstemmelse med den gældende praksis.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.1.1.1.2 og 2.1.1.2.1.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 33, stk. 6, 1. pkt., har det ikke opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen i medfør af § 53 b, stk. 1 (åbenbart grundløs asylansøgning), indbringes for Folketingets Ombudsmand.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 33, stk. 6, 1. pkt., indebærer, at en indbringelse af Udlændingestyrelsens afgørelser efter den foreslåede § 53 b, stk. 3 (åbenbart grundløs ansøgning om humanitær opholdstilladelse), for Folketingets Ombudsmand, på samme måde som indbringelse af Udlændingestyrelsens afgørelser efter den gældende bestemmelse i § 53 b, stk. 1, ikke skal have opsættende virkning med hensyn til en fastsat udrejsefrist.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.2.

Til nr. 4

Det foreslås at ophæve udlændingelovens § 33, stk. 6, 2. pkt., hvorefter indbringelse af afgørelser truffet af justitsministeren i medfør af udlændingelovens § 9 b for Folketingets Ombudsmand, som udgangspunkt ikke har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen.

Forslaget er en konsekvens af den foreslåede ændring i forhold til kompetencen til at behandle sager om humanitær opholdstilladelse, der overføres fra justitsministeren til Udlændingestyrelsen med klageadgang til Flygtningenævnet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1. og pkt. 2.2.2.

Til nr. 5

Det følger af udlændingelovens § 46, stk. 1, at afgørelser efter udlændingeloven træffes af Udlændingestyrelsen med de undtagelser, som fremgår af stk. 2-5, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 22, 23 og 31-33, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-4, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 46, stk. 1, er en konsekvens som følge af den foreslåede ophævelse af udlændingelovens § 46, stk. 3 og 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.

Til nr. 6

Det foreslås at ophæve udlændingelovens *§ 46, stk. 3*, hvorefter afgørelser efter § 9 b, afgørelser vedrørende forlængelse og inddragelse af opholdstilladelse meddelt efter § 9 b og afgørelser efter § 33, stk. 4, træffes af justitsministeren.

Det foreslås endvidere at ophæve udlændingelovens *§ 46, stk. 7*, hvorefter afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse til udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 b træffes af Udlændingestyrelsen, efter at justitsministeren har truffet afgørelse om, hvorvidt grundlaget for opholdstilladelsen fortsat er til stede.

Forslaget er en konsekvens af den foreslåede ændring i forhold til kompetencen til at behandle sager om humanitær opholdstilladelse, der overføres fra justitsministeren til Udlændingestyrelsen med klageadgang til Flygtningenævnet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.

Til nr. 7

Efter udlændingelovens § 52 b, stk. 1, nr. 12, kan afgørelser vedrørende bortfald af en opholdstilladelse indbringes for Udlændingenævnet, hvis opholdstilladelsen er bortfaldet i medfør af udlændingelovens § 21 b, medmindre opholdstilladelsen er meddelt efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 52 b, stk. 1, nr. 12, indebærer, at en afgørelse, som Udlændingestyrelsen har truffet vedrørende bortfald i medfør af udlændingelovens § 21 b af en opholdstilladelse meddelt efter § 9 b, stk. 1, ikke kan indbringes for Udlændingenævnet.

Forslaget er en konsekvens som følge af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 6, hvorefter Flygtningenævnet har kompetencen til at behandle klager over Udlændingestyrelsens konstatering af, at en opholdstilladelse meddelt efter § 9 b er bortfaldet, jf. §§ 17, 17 a og 21 b.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.

Til nr. 8, nr. 9 og nr. 19

Efter udlændingelovens § 53, stk. 6, behandles sager i Flygtningenævnet af formanden eller en næstformand, en advokat, et medlem, der indstilles af Dansk Flygtningehjælp, et medlem, der gør tjeneste i Udenrigsministeriets departement, og et medlem, der gør tjeneste i Justitsministeriets departement. Dette

gælder dog ikke for så vidt angår sager, der er omfattet af § 53, stk. stk. 8-12, som behandles af formanden eller næstformanden alene.

Efter udlændingelovens § 56, stk. 1, henviser Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, en sag til behandling efter § 53, stk. 6 eller 8-12.

Det følger af udlændingelovens § 56, stk. 3, at sager, som er henvist til behandling efter § 53, stk. 8-12, behandles på skriftligt grundlag.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i udlændingelovens *§ 53, stk. 9*, hvorefter sager om humanitær opholdstilladelse i Flygtningenævnet behandles af nævnets formand eller en næstformand alene, jf. bestemmelsens *1. pkt.*

Formanden eller næstformanden vil dog i helt særlige tilfælde i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens *§ 53, stk. 9,* kunne henvise sagen til behandling i det samlede nævn, jf. bestemmelsens *2. pkt.,* jf. § 53, stk. 6. Det kan navnlig være relevant i sager, der giver anledning til juridisk fortolkningstvivl, eller sager, som har en mere kompliceret eller principiel karakter.

Det foreslås endvidere, at sager om humanitær opholdstilladelse som udgangspunkt bliver behandlet på skriftligt grundlag svarende til den gældende ordning. Dette vil gælde sager, der behandles af formanden eller af næstformanden alene. Dette vil endvidere gælde sager, der henvises til behandling i det samlede nævn.

Helt undtagelsesvis kan væsentlige principielle spørgsmål og nødvendigheden af, at udlændingen afgiver mundtlig forklaring, gøre det påkrævet, at sagen behandles mundtligt. I sådanne tilfælde vil Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, i forbindelse med, at sagen henvises til behandling i det samlede Flygtningenævn, kunne henvise sagen til mundtlig behandling.

Der henvises til de foreslåede ændringer af udlændingelovens *§ 56, stk. 3, 1.* og *2. pkt*., og den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens *§ 53, stk. 9*, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, nr. 9 og nr. 19.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.2.2.

Til nr. 10

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 53 a, stk. 1, er en konsekvens af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 53 b, stk. 3, hvorefter Udlændingestyrelsen kan bestemme, at en afgørelse om humanitær opholdstilladelse ikke kan påklages til Flygtningenævnet, når ansøgningen må anses som åbenbart grundløs.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14 (forslag til udlændingelovens § 53 b, stk. 3), og bemærkninger hertil, samt lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.4.

Til nr. 11

De foreslåede bestemmelser i udlændingelovens *§ 53 a, stk. 1, nr. 4-6*, fastslår Flygtningenævnets kompetence i sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 53 a, stk. 1, nr. 4*, kan der for Flygtningenævnet indbringes klager over afslag på ansøgninger om opholdstilladelse efter § 9 b.

Flygtningenævnet kan endvidere efter den foreslåede bestemmelse i *§ 53 a, stk. 1, nr. 5*, behandle klager over afslag på ansøgninger om forlængelse af en opholdstilladelse efter § 9 b, ligesom der kan indbringes klager over afgørelser om inddragelse af sådanne opholdstilladelser, jf. § 11, stk. 2, og § 19. Derimod

vil Flygtningenævnet ikke kunne behandle klager over afslag på ansøgninger om tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 11. Disse vil skulle indbringes for Udlændingenævnet, jf. § 52 b, stk. 1, nr. 4.

Endelig vil Flygtningenævnet efter den foreslåede bestemmelse i *§ 53 a, stk. 1, nr. 6*, kunne behandle klager over Udlændingestyrelsens konstatering af, at en opholdstilladelse meddelt efter § 9 b er bortfaldet, jf. §§ 17, 17 a eller 21 b.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.

Til nr. 12 og 13

Det følger af udlændingelovens § 33, stk. 4, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse ikke har opsættende virkning, medmindre ganske særlige grunde taler derfor. Afgørelse herom træffes i dag af justitsministeren, jf. udlændingelovens § 46, stk. 3, men vil i medfør af den foreslåede kompetenceændring i forhold til sager om humanitær opholdstilladelse, fremover blive truffet af Udlændingestyrelsen, når sagen behandles i første instans, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1.

Efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 4-6, vil Udlændingestyrelsens afslag på humanitær opholdstilladelse, afslag på forlængelse og inddragelse af humanitær opholdstilladelse fremover kunne påklages til Flygtningenævnet.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens *§ 53 a, stk. 2, 6.-7. pkt.*, samt den foreslåede ændring af *5. pkt.*, tillægges en klage over Udlændingestyrelsens afslag på humanitær opholdstilladelse, et afslag på forlængelse og inddragelse af humanitær opholdstilladelse ikke opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

Ganske særlige grunde i klagesager vil i lighed med den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 33, stk. 7, foreligge, hvis der er konkret grund til at antage, at klagen vil kunne føre til en ændret vurdering af den tidligere trufne afgørelse. Ubegrundede klager, der ikke indeholder nye oplysninger eller synspunkter i forhold til den tidligere trufne afgørelse, skal således ikke tillægges opsættende virkning. Dette gælder også i tilfælde, hvor ansøgeren bebuder at ville fremkomme med supplerende oplysninger og anbringender i et senere indlæg.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1 og 2.2.2.

Til nr. 14

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 53 a, stk. 3, fastsætter en frist for klage over Udlændingestyrelsens afgørelser i sager om humanitær opholdstilladelse på 8 uger. Af hensyn til undskyldelige fristoverskridelser foreslås det, at der samtidig indføres en mulighed for i særlige tilfælde at se bort fra en overskridelse af klagefristen. I vurderingen af, om der skal ses bort fra en overskridelse af klagefristen kan f.eks. fristoverskridelsens længde, årsagen til fristoverskridelsen, afgørelsens betydning for klageren samt sandsynligheden for, at Flygtningenævnet giver klageren medhold, inddrages. Det foreslås, at Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, kan beslutte, at der skal dispenseres fra en overskridelse af klagefristen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.3.2.

Til nr. 15

Efter udlændingelovens § 53 a, stk. 3, skal Udlændingestyrelsens afgørelser om asyl mv. indeholde oplysning om de bestemmelser om klage, opsættende virkning mv., der fremgår af udlændingelovens § 53 a, stk. 1 og stk. 2.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 53 a, stk. 3, der bliver stk. 4, indebærer en tilsvarende oplysningspligt i forhold til Udlændingestyrelsens afgørelser om humanitær opholdstilladelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.2. og 2.2.3.

Til nr. 16 og 17

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens *§ 53 b, stk. 3*, fastslår, at Udlændingestyrelsen kan bestemme, at afgørelsen i en sag om humanitær opholdstilladelse ikke kan indbringes for Flygtningenævnet, når ansøgningen må anses for åbenbart grundløs.

En ansøgning vil f.eks. være åbenbart grundløs, hvis ansøgeren påberåber sig omstændigheder, der åbenbart ikke kan føre til meddelelse af humanitær opholdstilladelse.

I sager om helbredsbetinget humanitær opholdstilladelse vil dette for det første være tilfældet, hvis ansøgeren er sund og rask eller lider sygdomme, der efter praksis åbenbart ikke kan føre til meddelelse af helbredsbetinget humanitær opholdstilladelse, som f.eks. hovedpine, forhøjet blodtryk, rygsmerter mv.

Det vil for det andet være tilfældet i sager om helbredsbetinget humanitær opholdstilladelse, hvor der er tale om ansøgere, der kommer fra lande, hvor sundhedssystemet er så veludviklet, at det må lægges til grund, at der findes relevant sundhedsbehandling i hjemlandet. Det drejer sig om udlændinge, der er statsborgere i et af følgende lande: alle EU-lande, Norge, Island, Schweiz, Liechtenstein, USA, Canada, Japan, Australien eller New Zealand.

Den foreslåede ændring til bestemmelsen i udlændingelovens *§ 53 b, stk. 3, 1. pkt.,* der bliver stk. 4, 1. pkt. indebærer, at Udlændingestyrelsen skal underrette Flygtningenævnet om afslag på ansøgninger om humanitær opholdstilladelse, som styrelsen har anset som åbenbart grundløse i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 53 b, stk. 3. Flygtningenævnet vil, ligesom det er tilfældet for afgørelser om asyl, der ikke har kunnet indbringes for nævnet i medfør af udlændingelovens § 53 b, stk. 1, jf. § 53 b, stk. 3, 2. pkt., kunne bestemme, at bestemte grupper af sager skal kunne indbringes for nævnet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.4.

Til nr. 18

Det følger af udlændingelovens § 55, stk. 1, at Flygtningenævnet om fornødent kan beskikke en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan. Dette gælder dog ikke i sager om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b, medmindre sagen er henvist til behandling i det samlede nævn i medfør af udlændingelovens § 56, stk. 1, jf. § 55, stk. 5.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 55, stk. 5, indebærer, at der som udgangspunkt heller ikke beskikkes en advokat for udlændingen under Flygtningenævnets behandling af sager om humanitær opholdstilladelse.

Udlændingen vil fortsat – således som det ofte er tilfældet i dag – for egen regning kunne lade sig repræsentere af andre, herunder en advokat. Flygtningenævnet vil dog i sager, der er henvist til behandling i det samlede nævn, kunne beskikke en advokat for udlændingen, hvis dette vurderes at være nødvendigt.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.2.

Til § 2

Lovforslagets *§ 2, stk. 1,* fastslår, at loven træder i kraft den 1. oktober 2015.

Det foreslås i *stk. 2*, at verserende sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, der er under behandling i Justitsministeriet på tidspunktet for lovens ikrafttræden, skal overføres til videre behandling i Udlændingestyrelsen. Bestemmelsen indebærer, at sager om humanitær opholdstilladelse, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden verserer i Justitsministeriet, vil blive færdigbehandlet af Udlændingestyrelsen, og at der for disse sager vil være klageadgang til Flygtningenævnet, medmindre at styrelsen finder, at sagen er omfattet af den foreslåede procedure for åbenbart grundløse ansøgninger. Den foreslåede bestemmelse vil også omfatte sager vedrørende forlængelse og inddragelse af en opholdstilladelse meddelt efter udlændingelovens § 9 b samt anmodninger om genoptagelse af sager om humanitær opholdstilladelse.

Afgørelser efter § 9 b, der er truffet af Justitsministeriet inden lovens ikrafttræden, vil ikke kunne påklages til Flygtningenævnet. En ansøgning om genoptagelse af en afgørelse, der er truffet af justitsministeren inden lovens ikrafttræden, vil skulle indgives til Udlændingestyrelsen. Meddeler Udlændingestyrelsen herefter afslag på humanitær opholdstilladelse, vil afslaget kunne påklages til Flygtningenævnet.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Dog kan loven ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	§ 1
	I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1021 af 19. september 2014, som ændret ved lov nr. 153 af 18. februar 2015, lov nr. 176 af 24. februar 2015 og lov nr. 271 af 25. marts 2015, foretages følgende ændringer:
§ 9 b. (Udelades)	
Stk. 2. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 1 kan kun indgives af udlændinge, som opholder sig her i landet, og som er registrerede som asylansøgere efter § 48 e, stk. 2. Ved behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 1 kan Justitsministeriet uden ansøgerens samtykke indhente de akter, der er indgået i sagen om opholdstilladelse til ansøgeren efter § 7, fra Udlændingestyrelsen eller Flygtningenævnet samt indhente helbredsoplysninger om ansøgeren fra indkvarteringsoperatøren og Udlændingestyrelsen.	**1.** I *§ 9 b, stk. 2, 2. pkt.*, ændres »Justitsministeriet« til: »Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet«, og »fra Udlændingestyrelsen eller Flygtningenævnet« udgår.
	2. I *§ 9 b* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
	»*Stk. 3.* Helbredsbetinget opholdstilladelse efter stk. 1 er betinget af, at udlændingen lider af en meget alvorlig behandlingskrævende sygdom og ikke kan få den nødvendige behandling herfor i sit hjemland.«
	Stk. 3 bliver herefter stk. 4.
Stk. 3. Helbredsbetinget opholdstilladelse efter stk. 1 er betinget af, at udlændingen fremlægger nødvendig dokumentation for sine helbredsforhold.	
§ 33. (Udelades)	
Stk. 2-5. (Udelades)	
Stk. 6. Hvis en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen efter § 53 b, stk. 1, indbringes for Folketingets Ombudsmand, har dette ikke opsættende virkning med hensyn til ud-	**3.** I *§ 33, stk. 6, 1. pkt.*, indsættes efter »truffet af Udlændingestyrelsen efter § 53 b, stk. 1«: »eller 3«.

rejsefristen. Indbringes en afgørelse truffet af justitsministeren efter § 9 b for Folketingets Ombudsmand, har dette ikke opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis indbringelsen må anses for åbenlyst ubegrundet eller indbringelsen ikke sker i tilknytning til meddelelsen af afslaget på opholdstilladelse efter § 9 b.

Stk. 8-15. (Udelades)

§ 46. Afgørelser efter denne lov træffes med de undtagelser, der fremgår af stk. 2-5, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 22, 23 og 31-33, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-4, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt., af Udlændingestyrelsen.

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. Afgørelser efter § 9 b, afgørelser vedrørende forlængelse og inddragelse af opholdstilladelse meddelt efter § 9 b og afgørelser efter § 33, stk. 4, træffes af justitsministeren.

Stk. 4-6. (Udelades)

Stk. 7. Afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 3-7, 10, 12 og 14, til udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 b træffes af Udlændingestyrelsen, efter at justitsministeren har truffet afgørelse om, hvorvidt grundlaget for opholdstilladelsen fortsat er til stede.

§ 52 b. For Udlændingenævnet kan indbringes klager over følgende afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet:

Nr. 1-11. (Udelades)

12) Afgørelser efter § 21 b, medmindre udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2.

§ 53. (Udelades)

Stk. 2-5. (Udelades)

Stk. 6. Ved Flygtningenævnets behandling af en sag medvirker formanden eller en næstformand, en advokat, et medlem, der indstilles af Dansk Flygtningehjælp, et medlem,

4. *§ 33, stk. 6, 2. pkt.,* ophæves.

5. I *§ 46, stk. 1,* ændres »stk. 2-5« til: »stk. 2-4«.

6. *§ 46, stk. 3* og *7,* ophæves.

7. I *§ 52 b, stk. 1, nr. 12,* ændres »§ 7 eller § 8, stk. 1 eller 2« til »§ 7, § 8, stk. 1 eller 2, eller § 9 b, stk. 1«.

8. I *§ 53, stk. 6*, og *§ 56, stk. 1* og *3, 1. pkt.*, ændres »8-12« til: »8-13«.

der gør tjeneste i Udenrigsministeriets departement, og et medlem, der gør tjeneste i Justitsministeriets departement, jf. dog stk. 8-12.

Stk. 7-14. (Udelades)

§ 53 a. For Flygtningenævnet kan indbringes klager over afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet om følgende spørgsmål, jf. dog § 53 b, stk. 1:

1) Afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b.
2) Nægtelse af opholdstilladelse til en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, og i den forbindelse udsendelse efter § 32 a.
3) Bortfald efter §§ 17, 17 a og 21 b og inddragelse efter §§ 19 eller 20 af en opholdstilladelse, der er givet efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, og i den forbindelse udsendelse efter § 32 a.
4) Nægtelse af udstedelse af dansk rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant rejsedokument.
5) Udsendelse efter § 32 b og § 49 a.
6) Afgørelser om varigheden af en tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt efter § 7, stk. 1 og 2, og § 8.

9. I *§ 53* indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:

»*Stk. 9.* Sager vedrørende afslag på opholdstilladelse efter § 9 b, afslag på forlængelse af opholdstilladelse samt inddragelse af opholdstilladelse, der er givet efter § 9 b, behandles af formanden eller en næstformand alene. En sag efter 1. pkt. kan i helt særlige tilfælde henvises til behandling efter stk. 6.«

Stk. 9-14 bliver herefter stk. 10-15.

10. I *§ 53 a, stk. 1*, indsættes efter »jf. dog § 53 b, stk. 1«: »og 3«.

11. I *§ 53 a, stk. 1*, indsættes efter nr. 3 som nye numre:

»4) Afslag på ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 b.
5) Afslag på ansøgning om forlængelse af opholdstilladelse, der er givet efter § 9 b, og afgørelser om inddragelse af en sådan opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 2, og § 19.
6) Bortfald efter §§ 17, 17 a og 21 b af en opholdstilladelse, der er givet efter § 9 b.«

Nr. 4-6 bliver herefter nr. 7-9.

Stk. 2. Klage til Flygtningenævnet over Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b, der indgives til Udlændingestyrelsen, senere end 7 dage efter at udlændingen har fået meddelelse om afgørelsen, afvises. Klage til Flygtningenævnet over Udlændingestyrelsens afgørelse om varigheden af en tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt efter § 7, stk. 1 og 2, og § 8, der indgives til Udlændingestyrelsen, senere end 4 uger efter at udlændingen har fået meddelelse om afgørelsen, afvises. Afslår Udlændingestyrelsen at give opholdstilladelse efter § 7 til en udlænding, der opholder sig her i landet, eller træffer Udlændingestyrelsen efter § 32 b eller § 49 a afgørelse om, at en udsendelse ikke vil være i strid med § 31, anses afgørelsen for påklaget til Flygtningenævnet. Påklage af en afgørelse som nævnt i stk. 1 har opsættende virkning. 4. pkt. finder ikke anvendelse på klager over afgørelser om afvisning efter reglerne i kapitel 5 b eller klager over afgørelser om bortfald efter § 21 b, stk. 1, når udlændingen på tidspunktet for klagen opholder sig i udlandet.

Stk. 3. Udlændingestyrelsens afgørelser som nævnt i stk. 1 skal indeholde oplysning om reglerne i stk. 1 og 2.

12. I *§ 53 a, stk. 2, 5. pkt.*, indsættes efter »om afvisning efter reglerne i kapitel 5 b«: », på klager over afgørelser som nævnt i stk. 1, nr. 4-6,«.

13. I *§ 53 a, stk. 2*, indsættes som *6.* og *7. pkt.*:

»Klage over en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 4-6, kan kun tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis ganske særlige grunde taler derfor. Afgørelser efter 6. pkt. træffes af Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil.«

14. I *§ 53 a* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Klage over de afgørelser, der er nævnt i stk. 1, nr. 4-6, skal være indgivet, inden 8 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Flygtningenævnets formand, eller den, formanden bemyndiger dertil, kan i særlige tilfælde beslutte, at en klage skal behandles, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen i 1. pkt.«

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 4-5.

15. I *§ 53 a, stk. 3*, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1-3«.

Stk. 4. (Udelades)

§ 53 b. (Udelades)

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. Udlændingestyrelsen underretter Flygtningenævnet om afgørelser, som ikke har kunnet indbringes for nævnet, fordi Udlændingestyrelsen har truffet bestemmelse herom efter stk. 1. Flygtningenævnet kan bestemme, at bestemte grupper af sager skal kunne indbringes for nævnet.

§ 55. Flygtningenævnet kan om fornødent beskikke en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan.

Stk. 2-4. (Udelades)

Stk. 5. Stk. 1 finder ikke anvendelse i sager vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b, medmindre sagen er henvist til behandling efter § 53, stk. 6.

§ 56. Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, henviser en sag til behandling efter § 53, stk. 6 eller 8-12.

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. Sager, der behandles efter § 53, stk. 8-11, behandles på skriftligt grundlag. Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, kan henvise en sag vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b, der behandles efter § 53, stk. 6, til mundtlig behandling, hvis særlige forhold gør det påkrævet.

Stk. 4-9. (Udelades)

16. I *§ 53 b* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Udlændingestyrelsen kan bestemme, at afgørelsen i en sag om opholdstilladelse efter § 9 b ikke kan indbringes for Flygtningenævnet, når ansøgningen må anses for åbenbart grundløs.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

17. I *§ 53 b, stk. 3*, *1. pkt.*, der bliver stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »fordi Udlændingestyrelsen har truffet bestemmelse herom efter stk. 1«: »eller 3«.

18. I *§ 55, stk. 5*, indsættes efter »eller 5 b«: »samt i sager om opholdstilladelse efter § 9 b«.

19. I *§ 56, stk. 3, 2. pkt.*, indsættes efter »eller 5 b«: »samt i sager om opholdstilladelse efter § 9 b«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 2015.

Stk. 2. Verserende sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, der er under behandling i Justitsministeriet på tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. stk. 1, overføres til behandling i Udlændingestyrelsen.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.